

Mini poradnik interwencyjny dla SZKOŁY

Co robić gdy zgaśnie życie dziecka? Jak reagować, jak wspierać, jak nie zaszkodzić...

Nie udawaj, że nic się nie stało

Milczenie NIE chroni. Dzieci wiedzą więcej niż wydaje się dorosłym. Brak komunikatu rodzi chaos, lęk i plotki.

Przygotuj spokojne i empatyczne oświadczenie, które dyrekcja przekaże uczniom i rodzicom. Przykład: *„Z ogromnym smutkiem informujemy, że zmarł nasz uczeń. To trudna wiadomość dla całej naszej społeczności. Nie będziemy wchodzić w szczegóły, ale chcemy zapewnić, że jesteśmy tu dla Was, aby rozmawiać, wspierać i przeżyć to razem. Prosimy o wzajemną troskę i szacunek. Dalsze informacje prześlemy w bezpieczny i odpowiedzialny sposób.”*

Nie zostawiaj nauczycieli samych

Zorganizuj spotkanie dla nauczycieli z udziałem psychologa. Nauczyciele również przeżywają stratę, ale muszą unieść emocje uczniów. Potrzebują wsparcia, wskazówek, nie rozkazów.

Zaproś psychologów do klas

W pierwszych dniach po tragedii dzieci potrzebują rozmowy. Nie oceniaj reakcji uczniów. Płacz, cisza, złość, nawet żart → to wszystko może być formą przeżywania żałoby.

Zorganizuj MIEJSCE dla emocji

Symboliczne miejsce pamięci (tablica, stolik z kartką, światełkiem pamięci, możliwością pozostawienia po sobie kilku słów).

Bezpieczna przestrzeń, gdzie dzieci mogą przyjść, gdy „nie dają rady” – nawet kiedy nie ma warunków na stworzenie gabinetu psychologa – niech będzie to miejsce, a w nim KTOŚ dorosły, uważny, empatyczny, kto wysłucha i w razie potrzeby zareaguje.

Nie gloryfikuj śmierci ani nie szukaj win w osobie zmarłej

Z szacunkiem, ale bez mitów. Bez szczegółów dramatu. Bez „akademii ku czci”. Bez narracji o „bohaterze, który nie wytrzymał” – to może prowadzić do efektu Wertera (naśladownictwa).

Reaguj na komentarze i „rozchichrane” reakcje

Dzieci przerażone czasem reagują żartem lub dystansem. Nie osądzaj. ROZMAWIAJ. Wszyscy jesteśmy inni i inaczej przeżywamy trudne momenty.

Otocz szczególną opieką rówieśników i rodzeństwo

Dzieci z klasy zmarłego, jego rodzeństwo i bliscy są w najwyższym ryzyku kryzysu. Upewnij się, że mają kontakt z psychologiem

Zaplanuj dalsze działania, nie kończ na "pierwszej reakcji"

Żałoba nie kończy się po tygodniu, ani po miesiącu. Zorganizuj cykl spotkań psychoedukacyjnych dla uczniów i rodziców - o emocjach, przemocy rówieśniczej i pomaganiu. Zaproś do współpracy poradnię, fundację, specjalistów zajmujących się interwencją kryzysową.

Zadbaj o siebie jako dyrektor, wychowawca, nauczyciel.

Twoja gotowość do wspierania innych nie oznacza, że jesteś niezniszczalny. Znajdź kogoś, z kim możesz o tym porozmawiać.

psycholog Iwona Kamieńska

WYDAWNICTWO
Dobre